

Information and Communications Technologies
OECD Communications Outlook 2007

Summary in Norwegian

Informasjons- og kommunikasjonsteknologier
OECD – blikk på kommunikasjoner 2007

Sammendrag på norsk

Vekst gjennom transformasjon

Telekommunikasjonsindustrien har gjennomgått en radikal endring siden krisen i 2000. De teknologiske endringene og utviklingen av nye tjenester påvirker stadig operatørens hovedaktiviteter.

Taleteknologien fortsetter å være den viktigste vekstfaktoren på telekommunikasjonsmarkedene i OECD, som nå har nådd en omsetning på 1 trillion dollar US. Men taletjenestene og strukturen i telekommunikasjonssalg er i ferd med å utvikle seg. Mobile tjenester utgjør 40 % av alle telekommunikasjonssinntekter i OECD-området, og det er tre ganger så mange mobilabonnenter som fasttelefoniabonnenter. Samtidig presser teknologier som Voice over Internet Protocol (VoIP) taletjenesteprisene sterkt ned. VoIPs effekt er tydelig når det gjelder prisene på internasjonal fasttelefoni, som mange VoIP-operatører inkluderer i flatrateabonnemeter. Det er følgelig vanskelig å forutsi den fremtidige omsetningen innen taletelefoni.

Det store antallet Internett-koblinger med høy hastighet er en av hovedgrunnene til at teknologier som f.eks. VoIP har hatt så stor innflytelse på markedet. Bredbånd er nå raskt i ferd med å bli den dominerende teknologien for Internett-tilgang i OECD-området; 60 % av OECDs 256 millioner Internett-abonnenter har nå bredbåndkobling. De nye inntektene fra bredbånd har hjulpet operatørene med å kompensere fallet i taletjenesteomsetningen.

Operatørene markedsfører nå integrerte tilbud med fjernsyn, tale og data, for å holde fast på abonnentene og innføre nye lukrative tjenester. Brukerne kan nå abonnere på integrerte tilbud på en lang rekke plattformer, etter hvert som operatører på tidligere atskilte markeder har begynt å konkurrere. Kabelleverandører tilbyr ofte data og tale, mens mobiltelefoniselskapene utvider sine tilbud med data- og fjernsynspakker, og tradisjonelle telekommunikasjonsleverandører foreslår lignende integrerte tilbud via sine nettverk.

Forbrukerne drar nytte av at grensene mellom markedene er opphevd, da de nå kan velge identiske, utbyttbare tjenester fra en rekke leverandører. Samtidig gjør opphevelsen av disse grensene at lovgiverne må revurdere reguleringen av de spesifikke markedene. Disse spørsmålene kan være sensitive hvis nettverksspesifikke reguleringer er nært forbundet med sosial- eller kulturpolitikk.

Konkurransetinget omforming

Den aktuelle omforming av telekommunikasjonsmarkedene er et resultat av økt konkurranse. Markeder med et sunt konkurransenivå har gitt støtet til innføring av innovative tjenester og attraktive prispakker. I en rekke OECD-medlemsland har åpningen av lokalnettet endret konkurranselandskapet ved å gjøre det mulig for flere leverandører å selge kommunikasjonstjenester via samme linje. Infrastrukturbasert konkurranse, vanligvis mellom kabel- og telekommunikasjonsnett, har også ansporet operatørene til å gå inn på rivalenes tradisjonelle forretningsområder, og dette har ført til reduserte priser for forbrukerne.

I løpet av de siste to årene har kommunale nettverk gått inn i konkurransen om telekommunikasjon. Forskjellige byer har utarbeidet eller fremsatt planer for trådløse nettverk eller fiberbaserte nett som en fremgangsmåte for å forbedre innbyggernes oppkoblingsmuligheter. Enkelte av disse nettverkene er blitt utarbeidet i henhold til "åpen adgang"-reglene, som forutsetter at nettverksoperatøren tilbyr enhver serviceleverandør kapasitet på like betingelser. På andre områder fremmes billige Wifi-nettverk som en fremgangsmåte for å forbedre offentlige tjenester og bygge bro over den digitale kløften.

Tegn på endring

Økningen i bredbåndstilgang til Internett annonserer en endring i levering og fakturering av telekommunikasjonstjenestene. Tendensene viser et klart skifte fra betaling av taletid til betaling for datatjenester som også kan brukes til å transportere tale. Enkelte operatører tilbyr nå flatratepakker for nasjonale og internasjonale taleanrop til fastlinjer. Andre har tilbudt mobilabonnenter ubegrenset ringing for samme flatratepris til en gruppe forhåndsvalgte numre. Flaterateprising er også den dominerende tendensen for bredbåndstilgang i OECD-området.

Flaterateprising gjelder vanligvis en spesifikk tjeneste. Men i de to siste årene er det også blitt innført konvergens mellom fast- og mobiltelefoni. Forskjellige operatører tilbyr telefoner som fungerer som mobiltelefon utenfor hjemmet, men svitsjer til en Bluetooth- eller Wifi-aktivert landlinje i hjemmet. Slike tilbud er i en tidlig fase, men viser hvordan forskjellen mellom fasttelefoni og mobiltelefoni minker.

Konvergente tjenester markedsføres for å unngå dobbelte telefonabonnementer (fast og mobil); dermed reduseres naturligvis telefonregningen. I de siste to årene har prisene på alle typer telekommunikasjon generelt falt, mens prisen på tjenester har steget. For eksempel betaler forbrukerne mindre for bredbånd enn for to år siden, samtidig som koblingshastighetene generelt har økt.

Prissenkninger og forbedrede tjenester har vært mest markante på markeder preget av intens konkurranse. Konkurranse kan være resultatet av regulerende inngrep, som ved åpningen av lokalnettene, eller kan skyldes ny konkurranse basert på infrastruktur. Konkurransen mellom tradisjonelle kabelleverandører og leverandører av trådløs Internett-

tilgang øker. Disse to teknologiene er ikke nødvendigvis perfekte erstatningsløsninger, men flatratetilbudene for data på mobilnettverk begynner nå å konkurrere med bredbåndstilkoblinger når det gjelder individuelle hjem. Det er uklart hvor langt erstatningsmulighetene går, da individuell etterspørsel etter båndbredde kan overstige kapasiteten til trådløse nettverk. Men visse datatjenester kan klart være like konkurransedyktige på mobilnettverk som på fastnett.

Konkurransen på telekommunikasjonsmarkedene pleide å være begrenset til andre innenlandske operatører, men forbrukerne kan nå motta tjenester fra alle verdenshjørner via en bredbåndkobling. Bredbåndabonnenter i ett land kan lett registrere seg i et annet land for lokal telefontjeneste, som de så får via Internett. Innenlandske kringkastingsmarkeder opplever også endringer, da mange land begynner å gå over til digital kringkasting og konkurransen fra Internett-basert innhold øker. Disse tendensene setter søkelyset på behovet for eventuelle lovregulerende endringer i fremtiden.

Veksten og utviklingen av kommunikasjonsmarkedene gjenspeiles også i handelen med kommunikasjonsutstyr. Telekommunikasjonshandelen fortsetter å vokse i OECD-området, og utgjør nå 2,2 % av all handel. Veksten er størst mellom medlemsland og ikke-medlemsland, og økende import fra land som Kina har betydelig virkning på handelsbalansene. Eksport til ikke-medlemsland er gått opp med 66 % siden 1996, mens importen fra disse landene er økt med 112 %.

Kina er et av de fem vekstlandene i gruppen som kalles BRICS (Brasil, Russland, India, Kina og Sør-Afrika). Disse landene er del av de IKT-markedene som øker mest på verdensbasis, og utviklingstendensene i disse fem landene har ringvirkninger i OECD-området. Mellom 2000 og 2005 økte IKT-utgiftene i BRICS-landenes økonomi med over 19 % i året, fra USD 114 milliarder til USD 277 milliarder, mens IKT-utgiftene på verdensbasis økte med bare 5,6 % i året, og med 4,2 % i OECD-landene.

De siste markedstendensene når det gjelder kommunikasjon i OECD har vært gunstige for forbrukerne, og markedsandelen av privat forbruk av varer og tjenester innen kommunikasjon fortsetter å øke. Disse markedene vil fortsette å utvikle seg i de neste to årene, etter hvert som operatørene varierer tilbudet bort fra taletjenester og yter et bredere spektrum av tjenester. Dette vil kreve at politikerne konstant overvåker markedene og revurderer politiske tiltak som kanskje ikke lenger virker optimalt. Det vil bli større interesse for å utvide fiberbaserte teknologier slik at de blir tilgjengelige for sluttbrukere, og lovgiverne vil måtte ta beslutninger om reguleringens rolle i forhold til disse nettverkene. Til slutt vil vi i de to neste årene sannsynligvis være vitne til en sterkere integrering av kringkastings- og telekommunikasjonsmarkeder etter hvert som flere fjernsynstjenester iverksettes via telekommunikasjonsnettene. Lovgiverne vil dermed komme under press for å harmonisere de politiske reglene angående innhold, på tvers av plattformene.

© OECD 2007

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate, rights@oecd.org eller per faks: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights/

